

Valtiovarainministeriölle

VM070:00/2020
VN/11141/2020

Lausunto hallituksen esityksestä taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönottamiseksi

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Veroasiantuntijat ry:n lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi tuloverolain ja eräiden muiden lakien muuttamisesta taloudellisen työnantajan käsitteen käyttöönottamiseksi. Hallituksen esitysluonnoksesta on järjestetty 1. lausuntokierros ajalla 1.7.–13.8.2021.

Suomen Veroasiantuntijat ry kiittää mahdollisuudesta lausua otsikkoasiassa ja esittää lausuntoon seuraavaa:

Tuloverolakiin (TVL) lisättäväksi ehdotettava 92 e §. *Lyhytaikaisesta etuyhteydessä olevalle taloudelliselle työnantajalle työskentelystä saadun palkkatulon verovapaus* ja siihen liittyvien päivärajojen (enintään 15 päivää sekä yhteensä enintään 45 päivää kalenterivuodessa) tulkitseminen voidaan kokea hankalana eri mittaisissa työskentelytilanteissa. Etenkin haastetta voi tuoda päivärajojen tulkitseminen tilanteessa, jossa sekä 15 päivän yhtäjaksoinen että 45 päivän työskentely kalenterivuodessa ylittyy. Kahden eri päivärajan seuraaminen ja näiden ylittämisestä (joko 15 yhtäjaksoisen tai 45 päivän ylittyminen tai näiden yhdistelmä) johtuva taloudellisen työnantajan syntymisen arviointi tuottaa enemmän hallinnollista sekä tulkinnallista työtä, sen sijaan että seurattavana olisi vain yksi päiväraja. Iso-Britannian ja Saksan vastaavanlaiset sääntelyt nähdään selkeämpinä yhden päivärajan puitteissa (Iso-Britannia 60pv, Saksa 3kk). Tulisi myös huomata, että kahden eri päivärajan seuraamisen hankaluus voi aiheuttaa viivästyksiä palkkatietojen raportoinnissa ja näin ollen ei tule olemaan ajantasaista, mikä ei vastaa esityksessä ehdotettua menettelyä.

Ilmoitusvelvollisuuden osalta esityksessä ehdotetaan sovellettavaksi vastaavaa menettelyä kuin nykyisen vuokratyösäännöksen osalta. Tarkoitetaan, että ilmoitusvelvollisuus syntyy sekä ulkomaiselle työnantajalle että taloudelliselle työnantajalle ja näin ollen lisää sekä emo- että tytäryhtiön hallinnollista työtä. Näiden lisäksi lähdeveron tai ennakonpidätyksen periminen velvoittaa työntekijän joko hakemaan ennakonkantoa tai verokorttia riippuen ulkomaisen työnantajan työnantajarekisteröinnistä. Näin ollen konsernitilanteessa, jossa ulkomaisen tytäryhtiön työntekijä työskentelee Suomessa esimerkiksi 16 päivää kotimaisessa emoyhtiössä, jota pidetään työntekijän taloudellisena työnantajana, aiheuttaa työskentely huomattavat velvoitteet ulkomaiselle -ja taloudelliselle työnantajalle sekä työntekijälle. Konsernitilanteissa velvoitteiden siirtäminen kotimaiselle emoyhtiölle nähtäisiin suoraviivaisempana ja hallinnollista taakkaa vähentävänä mahdollisen vähäisen verokertymän vuoksi. Ruotsin vastaavanlaisessa sääntelyssä samaisessa tilanteessa velvoitteita aiheutuu ulkomaiselle tytäryhtiölle. Velvoitteiden lisäämistä ulkomaiselle tytäryhtiölle on pidetty yritysten keskuudessa kohtuuttomana, kun tosiasiaa Ruotsissa on jo raportoiva emoyhtiö. Muissa kuin konsernitilanteissa vastaavanlaiset velvoitteet syntyvät ilman mainittuja päivärajoja. Ulkomaiselle yhtiölle voi syntyä velvoitteita jo muuttaman päivän työskentelystä, joskin todennäköisesti työskentely, jossa vastaanottava yhtiö kat-

sottaisiin taloudelliseksi työnantajaksi, olisi pidempikestoista. Tästä huolimatta, ilmoitusvelvoitteet tulisi voida siirtää yhtiölle, joka katsotaan taloudelliseksi työnantajaksi ja joka jo aktiivisesti raportoi Suomeen.

Veronperimisvelvollisuuden osalta esityksessä ehdotetaan sovellettavaksi vastaavaa menettelyä kuin nykyisen vuokratyösäännöksen osalta. Näin ollen, mikäli rajoitetusti tai yleisesti verovelvollisen taloudelliselle työnantajalle työskentelevän työntekijän ulkomaisella työnantajalla on kiinteä toimipaikka tai se on vapaaehtoisesti rekisteröitynyt työnantajaksi, on ulkomaisella työnantajalla veronperimisvelvollisuus. Toisaalta, mikäli kiinteää toimipaikkaa ei ole eikä ulkomainen työnantaja ole vapaaehtoisesti tehnyt työntajarekisteröintiä tulee työntekijän hakea ennakkokantoa. Lyhyissä työskentelytilanteissa (konsernitilanteissa esim. 16–20 päivää, muissa kuin konsernitilanteissa päivästä 1), joissa taloudellinen työnantaja katsotaan syntyväksi ja raportointi tehdään mahdollisesti takautuvasti, olisi syytä voida siirtää verontilitysvelvollisuus taloudelliselle työnantajalle eikä velvoittaa työntekijää selvittämään ennakkokannon hakemista lyhyen työskentelyn osalta, kun ulkomaisella työnantajalla ei ole velvollisuutta periä veroa palkasta. Nähdäksemme vuokratyösäännökset soveltuvat tilanteeseen, jossa työskentely on pidempiaikaista (kuukausia), mutta taloudellisen työnantajan syntyessä velvoitteet syntyvät jo lyhyemmästä työskentelystä.

Taloudellisen työnantajan syntymisen arviointi tulee olemaan hankalaa joissakin konsernien sisäisissä tilanteissa. Konsernien sisäiset tilanteet ei esityksessä annettujen kriteerien ja esimerkkien valossa ole aina niin selkeitä. Kohdan 7.1. *Tuloverilaki* esimerkki 3: *Konsernin sisäinen palvelu*, ei ota huomioon sitä että, henkilöt eivät välttämättä ole pääkonttorin palveluksessa. Esimerkkeihin olisi tärkeää sisällyttää enemmän konsernin sisäisiä tilanteita, ja sitä miten näitä arvioitaisiin.

Helsingissä 12. päivänä toukokuuta 2022

SUOMEN VEROASiantuntijat RY

Virpi Pasanen

Puheenjohtaja

Paula Holmström

Yhdistyksen jäsen